

Bob Gajda

Dva roky v zeleném

www.dvaroky.wz.cz

První tištěné vydání, 2024.

ISBN 978-80-7568-732-6

O knize

Když Karel Koura nastupuje v roce 1979 základní dvouletou vojenskou službu, vůbec netuší, jaká dobrodružství ho očekávají.

Po počátečním výcviku v brněnských Jaselský kasárnách (VÚ 6397) skončí v Praze-Vidouli u protivzdušné obrany (VÚ 2516).

Zde je svědkem každodenní vojenské rutiny, kterou kniha detailně zachycuje, ale i téměř neuvěřitelných případů, které se udály na velitelském sále při sledování nepřátelských špionážních letadel kroužících kolem našich státních hranic.

Knih je napsaná podle skutečných událostí, které se odehrály mezi dubnem roku 1979 a březnem roku 1981, a je důkazem toho, že se na vojně může stát cokoli jak v dobrém, tak i ve zlém.

Jména vojáků, důstojníků a dalších osob jsou úmyslně pozměněná.

Varování:

V knize se vyskytují sprostá slova.

Knih je nevhodná pro čtenáře do patnácti let.

Obsah

Nástup na vojnu.	7	Za tři sta do civilu	439
Detektor na pokračování	19	Směna v kuchyni	453
Přísaha	29	Příbory	468
Bojový poplach	45	Rajon na čtyřikrát.	484
S pravdou ven	80	Učebna směrniců	502
Převelení	98	Stopadesátka	523
Převelení do Prahy	115	Cesta z večere	539
Kde to vlastně jsem	129	Proč nezdravíte	559
Poprvé na sále.	144	Odloučená jednotka.	574
Cesta zpátky do kasáren	164	Povyšování	586
Sahara.	182	Poslední služba na sále	601
Nepodařená večere	199	Naposledy na Bábu	616
První Vánoce vojáků na sále	215	Odchod do civilu	625
Silvestr	232		
Bojový poplach	247		
Vycházková knížka	261		
Návštěva u dědy.	273		
Hlášení pobytu	277		
Na ubytovně	285		
Splněné přání	290		
Před odjezdem	297		
Návrat z dovolené.	303		
Vábidlo	313		
Výklep a příchod	327		
Hašlerky	340		
Splněný slib	351		
Zaspání ve službě	365		
Druhá večere	382		
Zbytečný poplach.	394		
Napadení dozorcího roty	412		
Na Zámeček	428		

Nástup na vojnu

Když se Karel Koura loučil před domem s rodiči, bylo asi deset minut před půl sedmou hodinou. Autobus mu za chvíli odjížděl ze zastávky, která byla vzdálená asi deset minut cesty od domu, kde bydlel, do Brna, kam měl narukovat na vojnu k vojenskému útvaru 6397.

Neměl ani tušení, co je to za útvar, kde se v Brně nachází a kam že to vlastně rukuje. V ruce, tedy v té pravé, držel hadrovou modrou kabelu, v níž měl hygienické potřeby, příbor, visací zámek, propisovací tužku a dopisní papíry.

„Tak ahoj, Karle, a brzo napiš, ať víme, kde tam v Brně seš,“ loučila se podáním ruky se synem paní Kourová, a přitom měla v očích slzy.

„Ahoj mamko. A nebreč, však já ti napíšu, kde su,“ loučil se s maminkou Karel Koura.

„Tak ahoj Karle. Ať z tebe vojna udělá za ta ty dva roky chlapa,“ loučil se se synem tatínek jako chlap s chlapem.

„Ahoj taťko. Třeba udělá,“ loučil se s tatínkem Koura mladší a dodal: „Já už radši pudu, ať mně neujede autobus,“ řekl oběma rodičům, přešel na protější chodník a šel nahoru na autobusovou zastávku.

Sice se o něj taky pokoušely slzy, ale ustál to jako chlap, který byl pevný v kramflecích. U autobusové zastávky už čekal jeho kamarád Milan Skalák, který to měl k autobusové zastávce polovinu cesty. Taktéž v ruce držel hadrovou kabelu.

„Čau Milane, taky jedeš do Brna?“ pozdravil ho Koura.

„Čau Karle, taky,“ pousmál se Milan.

„Milane, víš, ke kterému útvaru rukuješ? Já mám na povolávacím rozkazu číslo VÚ 6397, ale nevím, co je to za útvar a kde v Brně je,“ ukazoval Koura povolávací rozkaz Skalákovi. „Já taky nevím, co je to za útvar, vím jen že je to někde Brně-Slatině,“ ukázal Skalák Kourovi svůj povolávací rozkaz, který před tím vytáhl z náprsní kapsy kabátu.

„No, necháme se překvapit,“ zauvažoval Koura, podíval se doleva k obecnímu úřadu a když viděl, jak se dolů od Kubíčkových blíží autobus, řekl: „Už nám to jede.“ Autobus zastavil, a Koura se postavil jako pátý do řady. „Brno,“ řekl Koura, když vstoupil do autobusu. Řidič vytáhl z kožené tašky jízdenku,

na dvou místech ji procvakl speciálními kleštěmi a podal ji Kourovi se slovy: „Třináct korun.“ Ten zaplatil papírovou dvacetikorunou a dostal od řidiče sedm korun nazpět. „Děkuji,“ řekl Koura.

Za ním nastoupil Milan Skalák. Oba postupovali k prostředním dveřím, dál už to ani nešlo, protože autobus byl plný lidí. Poté se autobus rozjel, projel okolo dukovanského zámku, kde bylo doškolovací středisko mladých veterinárních lékařů a ošetrovna, a pokračoval směrem na Jamolice, kde na horní a dolní zastávce přistoupilo asi po pěti lidech. Poté autobus pokračoval na Polánku, kde na zastávce naproti hospodě přistoupili tři lidi, projel Polánkou, na jejímž konci odbočil doleva směrem na Ivančice. Tam nejprve asi patnáct lidí vystoupilo a poté asi deset nastoupilo, takže byl autobus opět pořádně nacvaklý.

Po výjezdu ze zastávky autobus odbočil doprava, asi po sto metrech na křižovatce doleva a asi po dalších sto metrech opět doprava a pokračoval směrem na Neslovice, kde nezastavoval a pokračoval po hlavní silnici směrem na Tetčice, projel okolo pily a vlakového nádraží přes vlakové koleje, vystoupal do prudkého kopce a potom na konci silnice vjel na dálnici směrem na Brno.

Konečnou bylo autobusové nádraží naproti hotelu Grand, zastávka číslo jedenáct. Po celou cestu se jak Koura, tak Skalák drželi madla nade dveřmi uprostřed autobusu. Vzduch v autobusu byl těžký, vydýchaný, protože se celou cestu vůbec nevětralo a nikoho z cestujících ani nenapadlo otevřít okénko.

Oba vystoupili a šli směrem k vlakovému nádraží, které bylo vzdáleno od toho autobusového asi necelých sto padesát metrů. Nešli ale sami. Podle oblečení a tašek v rukou poznali, že další a další kluci jdou taktéž k vlakovému nádraží, kde se srocovali a čekali, co se dál bude dít. Čekali asi dobrou půlhodinu, než začali postupně přijíždět vojenské zaplachtované pragovky, ze kterých vystupovali poddůstojníci, desátníci, četaři či svobodníci a vykřikovali čísla jednotlivých vojenských útvarů.

„Karle, já už musím jít, četli číslo mého útvaru. Tak čau,“ rozloučil se s Kourou Skalák a odešel k autu.

„Tak čau, Milane,“ odpověděl Koura Skalákovi a ani ne po minutě zaslechl: „Všichni, kdo rukujou k vojenskému útvaru 6397, tak pojdte tady k tomu autu,“ vykřikoval jakýsi desátník střední postavy.

„Tak pohyb, pohyb!“ popoháněli další poddůstojníci odvedence, aby rychleji lezli do přistaveného auta.

Odvedenec Koura nastoupil mezi posledními a sedl si hned na kraj, aby dobře viděl ven. Vedle něho seděl o půl hlavy menší odvedenec, který se mu lámanou slovenštinou představil.

„Já sa volám Kerekeš.“

„Koura. Ty seš Slovák?“

„Nie. Já som Maďar,“ priznal Kerekeš.

„To máš jedno, stejně tady budou kluci z celý republiky,“ usmál se Koura na Kerekeše a pokoušel se pohledem přes plachtu zjistit, kam je auto vlastně odváží.

Vezlo je neznámo kam, dál už to bylo Kourovi úplně jedno. Sám to v Brně prakticky vůbec ani neznal, věděl jenom, jak se dostane šalinou do Bystrce a autobusem do Líšně. Kam směřovalo auto s odvedenci, neměl ani nejmenší tušení, což vlastně z nastávajících vojáků neměl nikdo. Všiml si, že auto jede asi po dvě stě metrů dlouhé silnici, kde odbočilo doleva, poté znovu doleva a asi po sto metrech zastavilo. Všem bylo jasné, že už jsou na místě, že jsou v kasárnách, které všichni viděli poprvé v životě.

„Tak vystupujeme, pohyb!“ pobízel vystupující vojáky jakýsi svobodník o hlavu vyšší než Koura. „Tak pohyb, pohyb!“ zdůrazňoval onen zmiňovaný svobodník a na první pohled na něm bylo vidět, že se v něm neskrývá nic dobrého.

Všichni postupně vyskákali z auta, tedy z jeho korby, a stáli pod velkou košatou lípou, která mohla mít v průměru něco ke dvěma metrům a vysoká mohla být kolem dvaceti metrů. Její koruna se vypínala až nad budovu roty.

Potom vcházeli dvojími dveřmi na rotu a šli po schodech nahoru až do prvního patra, což jim ukázal jakýsi svobodník, dozorčí roty. Tam byli dalšími poddůstojníky nasměrováni do větší místnosti, možná učebny, kde postupně nafasovali všechny věci, které budou jako vojáci potřebovat.

„Mně ta čepice nějak špatně sedí,“ stěžoval si po jejím nasazení vojín stojící před Kourou, když si na hlavu nasadil asi třetí maskáčovou čepici.

„Jak se jmenujete, soudruhu vojíne? A nevymýšlíte si? Nepřeháníte to?“ zeptal se důrazně vojína svobodník, který měl ten úsek na starost.

„Já si nevymýšlím a mně fakt ty čepice nějak špatně na hlavě sedijou,“ řekl trochu přihloupě nastávající vojín. „Jo, ta už je dobrá,“ řekl po vyzkoušení páté čepice vojín.

„Jak se jmenujete, soudruhu vojíne,“ zajímalo svobodníka, a řekl to dost přísným hlasem.

„Vojín Hyský.“

„Říkáte Hyský. Soudruhu vojíne, vás já si budu pamatovat. Na vás si dám pozor!“ upozornil poddůstojník vojína Hyského.

Vojín Koura potíže s čepicí neměl. Hned ta první, co mu podal poddůstojník, mu sedla jak ulitá.

Po nafasování vojenských věcí nechali poddůstojníci všechny vojáky nastoupit na chodbě, začali číst čísla pokojů a vojíni jeden po druhém z chodby odcházeli po schodech nahoru. Koura šel s Hyským společně do schodů a po cestě se ho zeptal:

„Cos blbnul s těma čepicema, tobě fakt žádná nesesděla, nebos to dělal schválně?“

„Ale seděla. Řekl jsem to jenom tak,“ pousmál se Hyský.

„Dobře. Ale co když si na tebe ten blbec doopravdy zasedne?“ varoval Hyského Koura.

„Tak zasedne. No a co. Nějak to snad přežiju. Já na něho stejně seru,“ řekl Hyský.

Když vystoupali po schodech, odbočili doprava a šli až na konec chodby k protějším dveřím, kde již čekali ostatní vojáci.

„Tady do těch plechových skříněk si dejte zatím věci, které jste nafasovali, srovnáte si je až potom. Až si je uložíte, půjdete se mnou, já vás zavedu k holičovi a ten vás ostříhá, že se někteří z vás ani nepoznáte,“ řekl všem vojákům, kteří stáli na chodbě u pokoje, onen svobodník, který je pobízel při seskakování z auta. Všichni vojáci si jen tak cik cak dali věci do skříněk, zamkli je a pod vedením svobodníka šli dolů o poschodí níž, do jiné učebny, kde byli tři holiči a již netrpělivě čekali na vojáky, aby mohli začít vykonávat svoje řemeslo. Vojín Koura přišel na řadu až asi sedmý nebo osmý. Sedl si na židli a kolem krku až dolů k nohám dostal na sebe jakousi ochranu z plátna. Hned poté mu na hlavě a okolo uší začala bzučet mašinka. Stříhání u něho netrvalo dlouho, protože se nechal ostříhat ještě v civilu, což bylo rozumné, protože přijet na vojnu s hárem jako někteří kluci, kteří měli vlasy ještě delší než po ramena, bylo velice opovážlivé.

Když byli všichni vojáci po vojensku ostříháni a čekali na chodbě před stříhací místností, řekl jim tentýž svobodník, který je měl na starosti:

„Tak vojáci, teď si běžte vzít ze skříněk mýdlo a šampón a budete se vykoupat, aby z vás doktoři neodmleli, až budete na kontrolu, tedy na prohlídku.“

„Teď hned, soudruhu svobodníku?“ zeptal se s určitou dávkou ironie jeden z vojáků. „Samozřejmě že hned. Hned po vykoupání se de na prohlídku,“ zdůraznil svobodník.

Všichni vojáci utíkali po schodech nahoru, jeden po druhém odemykali své skřínky a brali si z nich věci na koupání.

Když stáli připraveni u skříněk za neustálého dozoru soudruha svobodníka, ten zavelel.

„Tak a teď poklusem dolů. Já vám ukážu, kde je sprcha.“

Koupelna byla dole, hned za vchodovými dveřmi vpravo. Všichni se svlékli, vlezli do koupelny pod sprchy, což znamenalo namočit, namydlit, umýt vlasy šamponem, osprchovat se, utřít, obléct se znovu do tepláků, jít si uložit věci zpátky do skříněk, seřadit se před rotou pod košatou lípou a čekat na povel k odchodu na ošetřovnu k doktorovi.

„Tak dem na prohlídku, už je tam volno,“ řekl vojákům nastoupeným pod lípou svobodník, když zjistil, že jsou všichni osprchovaní a nastoupení.

Ošetřovna byla vzdálená od roty asi třicet metrů rovně po chodníku. Nejprve minuli po levé straně popelnice, poté malý asfaltový plácek velký asi 10krát 15 metrů a pak už následovala ošetřovna. Vešli do dveří, šli po chodbě asi pět metrů, poté odbočili doprava, kde na chodbě čekali, až je vojenský doktor bude jednoho po druhém volat do ordinace.

„Tak pojdte, vojíne,“ řekl po otevření dveří zřejmě vojenský lapiduch a ukázal na vojína Kudlu.

Ten vstoupil do ordinace a pobyl tam asi deset minut.

„Co ti tam všechno dělali?“ zajímalo další vojáky, když vyšel Kudla z ordinace.

„Doktor mě poslechl zepředu i zezadu, pak mně píchl do prdele tetanovku a nakonec mně udělali výtěr z krku,“ popsal Kudla postup prohlídky a bylo na něm vidět, že mu ten výtěr vůbec nedělal dobře.

„Já ten výtěr nepřežiju, já se z něho udusím. Já jsem dělal v dolech a to si z vás nikdo neumí představit, co to je,“ řekl všem s obavami asi metrakový voják a vstoupil do ordinace.

Když zmíněný voják za deset minut vyšel ven z ordinace, dusil se a nadával: „To jsou ale blbci a čuráci, já jsem jim říkal, že se budu po výtěru dusit a oni mně ho stejně udělali,“ kašlal a neustále se dusil a kašlal. Přitom nadával: „Do prdele! Blbci jedni!“

Nemohl ani dechu popadnout, tak ho dva vojáci vzali mezi sebe a odvedli ho raději ven na čistý vzduch.

Asi za dvě minuty přišel na řadu vojín Koura, který vstoupil do ordinace.

„Jméno a příjmení?“ zeptal se vojenský doktor.

„Vojín Koura. Tady mám vojenskou knížku,“ řekl a podal ji doktorovi.

„Dobře,“ řekl doktor a položil Kourovu vojenskou knížku na stůl.

Poslechl si Kouru jak zepředu, tak i zezadu, podíval se mu bůhví proč do očí, poté mu cosi zjišťoval pohmatem nad přirozením a řekl mu: „Lehněte si, soudruhu vojíne, támhle na tu postel a trenky si kousek sundejte.“

Když ležel vojín Koura na posteli s trenkami staženými na půl žerdi, píchnul mu doktor protitetanovou injekci. Kouru to trochu zabořelo, poněvadž to nebylo vůbec příjemné, ale on to nedal vůbec najevo, jako správný chlap se zachoval. Když si natáhnul trenky, vstal z postele a doktor se ho zeptal: „Jinak žádné zdravotní potíže nemáte?“

„Ne, nemám. Akorát jsem od malička neměl zdravý nohy. Když jsem se narodil, tak jsem měl levou nohu vykloubenou a pravou v kloubu nedorostlou,“ odpověděl Koura doktorovi.

„V pořádku, to tady v papírech máme. Nic jiného nemáte?“ zeptal se Koury doktor a přitom se díval do papírů. Poté se podíval opět na Kouru a řekl: „Otevřete pusku, uděláme vám výtěr.“

Vojín Koura otevřel pusku, doktor mu udělal v krku výtěr jakýmsi dezinfekčním roztokem a řekl: „Všechno, můžete jít.“

„Na shledanou,“ řekl Koura tak, jak byl zvyklý z civilu. Otevřel dveře a šel na chodbu, kde řekl: „Tak další pán na holení.“

„Tobě ten výtěr vůbec nic nedělá?“ zeptali se na chodbě Koury ostatní vojáci.

„Ne, mně to nic nedělá,“ odpověděl všem hrdinsky vojín Koura a šel se podívat ven. Když se vrátil zpátky na chodbu před ordinaci, čekal na ostatní vojáky, až budou mít po prohlídce.

Po skončení prohlídky se všichni vojáci vrátili zpátky na rotu a šli na pokoj. Tam na ně čekali dva poddůstojníci, jeden svobodník a druhý desátník, který byl o hlavu menší než svobodník, co je všude doprovázel.

„Jmenuji se desátník Svoboda. Jsem váš velitel družstva. Kdybyste měli nějaké problémy, jakékoliv, tak za mnou můžete kdykoliv přijít a budem je řešit spolu,“ představil se ten o šarži vyšší poddůstojník.

„Já se jmenuji svobodník Mantl,“ představil se ten druhý poddůstojník. Od prvního pohledu vypadal až moc důležitě.

„Tadyhle svobodník Mantl je můj zástupce. Zatím si srovnejte oblečení do komínků do skříněk na chodbě, pak máte asi hodinu volna a pudem na oběd. Civilní oblečení si dejte do papírových pytlů, které jsou nachystány na chodbě, a napište na ně jméno a příjmení a celou adresu. Na oběd se oblečte do béček a po obědě bude nástup dole na buzeráku,“ řekl všem vojákům na pokoji. Názorně všem na chodbě ukázal, jak takový komínek z košilí vypadá. Vojáci si rovnali věci za dozoru svobodníka Mantla.

Ona zmíněná hodina utekla všem vojákům rychleji, než oni sami předpokládali. Věci měli ve skříňkách během půlhodiny srovnané řádně do komínků.

Desátník Svoboda mezitím kamsi odešel. Vrátil se asi za půl hodiny, když vojáci byli už na pokoji a seděli na postelích a čekali na již zmíněný nástup na oběd.

„Příbory si zabalte do utěrky a nástup před rotou na oběd,“ řekl všem vojákům na pokoji.

Celá četa vojáků si vzala příbory zabalené ve vojenské utěrce a v poklusu utíkali na nástup na oběd před rotu, oblečení v béčkových uniformách.

„Tak, seřadíme se do dvojic a jdeme!“ zavelel svobodník Mantl, když byli všichni vojáci před rotou.

Od roty šli za svobodníkem Mantlem doleva, dolů a asi po sto metrech přišli před jídelnu, poté zabočili doprava, znovu doprava a vešli do jídelny.

„Támhle z toho stolu si vezte plata a běžte k okýnku,“ řekl svobodník Mantl vojákům. Jeden po druhém přicházeli noví vojáci k okýnku, které bylo široké asi tři metry a vysoké asi osmdesát centimetrů. Na plata si dávali hluboký talíř s knedličkovou polévkou a potom mělký talíř, na který dostali čtyři knedle, plátek hovězího masa a svíčkovou omáčku. Na přivítanou jídlo jak se patří. Vojín Koura si sedl ke stolu k vojákovi, který se na ošetřovně dusil, a vedle něho si sedl čepicový provokatér vojín Hyský.

„Tak vám všem přeju dobrou chuť,“ řekl vojín Koura tak, jak byl zvyklý z domova, rozbalil příbor zabalený v utěrce, vzal lžici a pustil se do polívky a pak do svíčkové.

Svíčková omáčka byla dobrá, ale byla víc cítit citronem než ta, kterou jídával doma. Když dojedl, dal plato se špinavými talíři do okýnka na umytí. Vedle pod kohoutkem si v umyvadle opláchnul příbor, zabalil ho do utěrky a šel ven před jídelnu čekat na odchod na rotu. Čekal tam s ostatními vojáký asi čtvrt hodiny, než dal svobodník Mantl pokyn k odchodu na rotu.

Na rotě si všichni vojáci zamkli utěrku s příbory na chodbě do plechových skříňek a šli na pokoj, kde vsedě na postelích čekali na odpolední nástup roty. Asi za dvacet minut přišel na pokoj desátník Svoboda.

„Slavnostní nástup roty se odkládá na zítřejší den, protože velitel roty ani jeho zástupce nejsou přítomni v kasárnách. Takže máte po zbytek dne volno. V osmnáct nula nula bude nástup na večeři,“ oznámil všem na pokoji desátník Svoboda a odešel z pokoje.

V osmnáct hodin byl nástup na večeři, ke které byly karbanátky s bramborovou kaší a okurka. Po večeři měli všichni vojáci opět až do večerky, tedy do

21:30, volno. Ve 21:15 se všichni převlékli do pyžam, odskočili si na záchod a čekali nastoupení před postelemi. Na pokyn svobodníka Mantla, který přišel na pokoj přesně v 21:30 a zavelel: „Na bidla!“ si všichni vlezli do spacáků. Pro všechny to byla první noc na vojně v kasárnách. Na chodbě bylo slyšet dozorčího roty, jak křičí: „Večerka!“

Když se vojín Koura ráno probouzel, zdálo se mu, že spí doma ve své posteli přikrytý peřinou, a ne že je na vojně a spí ve spacím pytli, ve kterém zdaleka nebylo takové teplo jako doma pod peřinou, na kterou byl zvyklý. Probudil ho až křik dozorčího na chodbě: „Budíček!“

„Tak vstáváme, budíček. Tak pohyb, pohyb!“ strčil svobodník Mantl hlavu do pokoje.

„Co je? Ještě mám čas, kdo mě budí?“ mumlal si pod vousy vojín Koura.

„Karle, vstávej! Budíček,“ strčil do Koury vedle spící vojín Zahnal.

„Co blbneš?“ řekl Koura a otevřel oči a ospale dodal: „Dyť su na vojně. A mně se zdálo, že spím doma.“

„Tak co je! A rychle dolů z bidla!“ křikl na Kouru svobodník Mantl.

„No jo, už vstávám,“ řekl Koura a vylezl ze spacáku, který složil po vzoru vojína Zahnala dozadu.

Svlíknul si pyžamo, které složil a dal je pod spacák. Šel na chodbu do skříňky, ze které si vzal ručník a mýdlo, a šel do umývárny, která byla přes půl chodby, první dveře od schodů vlevo.

„Kurva, na to sem nebyl zvyklej,“ řekl vojín Hyský, který si vedle Koury umýval obličej.

„To asi nebyl nikdo. A to máme ještě za milion,“ odpověděl Hyskému Koura povzbudivě.

„No, to teda máme, to máš, Karle, pravdu,“ odpověděl Kourovi Hyský a odešel z umývárny.

„Co se tomu Hyskému nelíbilo?“ zeptal se Koury vojín Zahnal.

„No co asi. Nebyl asi zvyklej se po ránu umejvat,“ odpověděl Zahnalovi Koura.

„Ale dyť je to normální se po ránu umejt,“ pousmál se Zahnal.

„To je. To máš pravdu,“ souhlasil Koura a utřel si obličej a šel zpátky na pokoj.

Tam už byl svobodník Mantl.

„Oblečte se do béček a nezapomeňte na vázanku. Potom všichni nástup před pokojem a pude se na snídani,“ řekl svobodník Mantl.

V jídelně se pomalu scházeli vojáci na snídani pod vedením velitelů čet, v ruce měl každý z nich v utěrce zabalený příbor. Ke snídani byl chleba s máslem a džemem a z várnice si natočili kohoutkem do bílého hrníčku čaj.

„No, toho másla mohlo být víc,“ řekl voják Hyský a namazal si chleba máslem a džemem.

„Připadám si jako trestanec,“ řekl voják Podhajský.

„Hele, mlč. Pozor Mantl de,“ upozornil Podhajského voják Koura.

Ten počkal, až svobodník Mantl přejde, a když byl asi sedm metrů dál, řekl: „To bude taky pěkný vůl. Je mu to vidět na očích.“

„No, vypadá na to. Kouká mu to přímo z očí,“ souhlasil voják Koura.

„Nic proti němu, ale myslím si, že se máme ještě vod něho na co těšit,“ řekl naproti sedící Jaroslav Lajka, skoro dvoumetrový kluk.

„To máš asi, Jaro, pravdu,“ souhlasil voják Koura.

Když si na rotě dávali příbory do skříněk, upozornil všechny svobodník Mantl:

„V 8:00 bude nástup roty dole na buzeráku a bude vám představen velitel roty a jeho zástupce. Po nástupu roty se dozvíte, co budete dělat dál.“

Přesně v 8:00 začal nástup roty, vojáci stáli ve trojřadu za sebou a vpředu vedle nich stáli velitelé čet. Ty byly čtyři. Ještě před příchodem velitele roty a jeho zástupce poučil všechny desátník Svoboda, jak mají odpovědět na pozdrav velitele roty.

„Poslouchejte, když vás osloví velitel roty ‚Nazdar vojáci‘, vy mu na to odpovíte ‚Zdar soudruhu majore‘, je to jasný všem?“ zeptal se.

Všichni vojáci řekli: „Ano. Je.“

„Roto pozor! Přímě hled,“ zavelel výkonný praporčík Louskal, když přicházel velitel roty a jeho zástupce před nastoupenou rotu. „Soudruhu majore, rota je nastoupená na Váš rozkaz,“ dokončil hlášení výkonný praporčík Louskal.

„Nazdar vojáci!“ pozdravil všechny nastoupené velitel roty.

„Zdar soudruhu majore!“ odpověděli vojáci jako jeden muž.

„Velte pohov, soudruhu praporčíku,“ rozkázal major výkonnému praporčíkovi Louskalovi.

„Vojáci pohov!“ zavelel výkonný praporčík Louskal.

Potom si vzal slovo velitel roty, již zmíněný major.

„Vojáci, tady jste v Jaselských kasárnách na poddůstojnické škole. Já se jmenuji major Motl, jsem velitel vaší roty. Vedle mě stojí kapitán Šumský, který je zástupcem velitele, tedy mě. Podívejte se, teď jste vojáci základní vojenské

služby. Budete dva roky nosit vojenský stejnokroj a vaším oborem bude obor radiodálnopisec. Někteří z vás tady po absolvování poddůstojnické školy zůstanou, ale většina z vás bude převelena k jiným jednotkám. Věřím, že ty dva roky strávené ve stejnokroji z vás, aspoň některých, udělají chlapy. Přeji vám všem, abyste ty dva roky na vojně ve zdraví prožili a na vojnu vzpomínali jen v dobrém," dokončil proslov k vojákům velitel čety major Motl a otočil se k výkonnému praporčíkovi Louskalovi: „Soudruhu výkonný praporčíku, přečtěte denní rozkaz," a dodal: „Soudruhu praporčíku, veďte pozor.“

„Vojáci pozor!“ zavelel Louskal a začal číst z papíru A4, který měl uložený v deskách denní rozkaz.

Po přečtení rozkazu, které trvalo necelých pět minut, zavelel: „Roto pozor! Rozchod!“

„Naše četa zůstane tady. Půjdeme k zubařovi," řekl všem velitel desátník Svoboda.

Celá první četa se odebrala na ošetřovnu na kontrolu k vojenskému zubaři. Hned první voják, který vkročil do ordinace, se nevyhnul vrtání a plombování. Až na chodbu byl slyšet zvuk vrtačky. Ne, že by měl vojín Koura ze zubaře strach, ale byl rozhodnutý, že si nenechá do zubů sahat. Neměl jedinou plombu a zubař, který mu prohlížel zuby na základní škole, ho vždy chválil, že má nejlepší zuby ze třídy.

Když přišla řada na vojína Kouru, vstoupil do ordinace, zavřel za sebou dveře na chodbu a letmo si ordinaci prohlédl. Oslovil ho asi čtyřicetiletý zubař v bílém plášti, s hnědými krátce střiženými vlasy, vysoký něco kolem sto osmdesáti centimetrů.

„Posadte se, vojíne.“

Vojín Koura se posadil do zubařského křesla.

„Otevřete pusu a chvíli ji držte otevřenou," řekl zubař a začal čímsi píchat do každého ze zubů, čímž zřejmě zkoušel jejich pevnost. Vše trvalo asi pět minut, poté vojínu Kourovi řekl: „Ještě si vás zavolám a ten zub vlevo dole spravíme. Můžete jít.“

Vojín Koura neřekl nic, vstal ze zubařského křesla a odešel z ordinace na chodbu.

„Tak co, dělal ti zubař něco?" zeptal se Koury Hyský.

„Ne, nedělal. Ale mám přijít ještě jednou, že mně dole nějaký zub spraví. Ale já na to seru, jestli k němu ještě pudu, tak si stejně do zubu nenechám vrtat," byl rozhodnutý na jisto vojín Koura. „Říkal mně, že mám přijít za čtrnáct dní," dodal.

Když měli všichni z první roty po zubařské prohlídce, šli pod velením svobodníka Mantla zpátky na rotu. Těch čtrnáct dní mezi návštěvami zubaře uteklo pomalu, spíš se to tak nějak táhlo. Den návštěvy vyšel na neděli, když měl vojín Koura zrovna službu v kuchyni, takže se mu to i hodilo, a na prohlídku, tedy vyspravení zubu, úmyslně nešel, ani se o tom nikomu v kuchyni nezmínil.

V dalších dnech již začala všem novým vojákům na třetí rotě skutečná vojna. Učili se na buzeráku pochodovat. Velel jim svobodník Mantl a hned při prvním pochodovém cvičení všem vysvětlil, jak správně držet nohy při pochodování.

„Nohy máme natažený a špičku u boty tlačíme dolů a zvedáme je asi metr vysoko!“ křičel na vojáky hodně hlasitě svobodník Mantl a dával vojákům další pokyny: „Pochodem vchod! Čelem vzád! Vlevo vbok! Pravo vbok! Na-levo přič! Napravo přič!“ a neustále tyto povely střídal.

Přes dvě hodiny takto pochodovali vojáci pod Mantlovým vedením na buzeráku, vlastně až skoro do půl dvanácté, kdy ukončil pochodový výcvik a poslal vojáky na rotu pro příbory, protože se blížil čas oběda. Po obědě měli vojáci do 13:00 volno. Potom zase museli na buzerák a pochodovat a pochodovat. Potom měli vojáci do šestnácté hodiny volno, pak následoval nástup na rajony, večere a zase do večerky volno. To vojákům znepríjemnil svobodník Mantl, když vletěl po devatenácté hodině do pokoje a zařval: „Všichni ke skřínkám. Odemčít je, otevřít je a já provedu kontrolu, jak máte srovnány věci do komínků. Tak pohyb! Pohyb! No co to je! Jste jak důchodci! Tady jste na vojně, tak na to nezapomínejte!“ začal buzeraci Mantl.

Do tří minut stáli všichni vojáci u svých skříněk na chodbě, které odemkli a otevřeli a čekali, až svobodník Mantl provede jejich kontrolu.

„Znovu! Špatně! Já vás naučím!“ křičel Mantl na jednoho vojáka za druhým a vyhazoval všem věci ze skříněk na zem. „Tak pohyb a věci budou znovu složené v komínkách!“ křičel jak nepřičetný.

Co zbývalo vojákům, než uposlechnout Mantlův rozkaz a znovu skládat věci do komínků do skříněk, ačkoliv jim to nebylo po vůli. Byli na buzerujícího Mantla nasráni, ale museli mlčet.

„Já tomu volovi rozbiju držku,“ nadával nahlas vojín Hons a skládal vyhozené věci zpátky do skříňky.

„Já mu ju rozbiju asi taky, debilovi jednomu,“ přidal se vojín Podhajský. „Většího debila jsem neviděl,“ dodal.

„To je taký kokot pojebaný,“ přidal se vojín Sarkán.

„Zasloužil by dostat do rypáku. A pořádně,“ ulevil si vojín Koura.

„Jestli mně ještě jednou tu skříňku vyháže, tak mu ju fakt natáhnú,“ vyhrožoval nahlas vojín Hons.

„A nebudeš sám,“ přidal se Podhajský.

„S tím debilem si tady ještě užijeme,“ nadhodil vojín Zahnal.

„To teda jo,“ souhlasil vojín Holzák.

„Pozor kluci, klid, ticho, Mantl de,“ upozornil všechny vojáky na chodbě vojín Padouček.

Všichni rázem zmlkli a věnovali se dorovnávání věcí do svých skříněk.

Co bylo platné, že se vojáci snažili své věci srovnat do skříněk sebelíp, buzerujícího svobodníka Mantla tím nijak nepotěšili. Ten si snad o sobě myslel kdoví co není zač a začal všem znovu vyhazovat věci ze skříněk na zem.

„Ty hazle! Já ti ju...“ nedořekl vojín Hons, protože ho vojín Brzák zarazil: „Uklidni se a neblbni.“ Snažil se Honse uklidnit a přitom ho raději držel, protože bylo jasné, co by ze strany vojína Honse následovalo.

„Soudruhu vojíne, co jste to říkal?“ zařval na Honse svobodník Mantl.

„Nic, soudruhu svobodníku,“ dušoval se Hons.

„Nelžete, já jsem slyšel něco jinýho!“ křikl na Honse Mantl.

„Von doopravdy nic neříkal, soudruhu svobodníku,“ zastal se Honse vojín Brzák.

„No, dobře, protentokrát jsem nic neslyšel. Ale jen protentokrát! Jasný soudruhu vojíne?!“ zařval na Honse svobodník Mantl.

„Ano, jasný, soudruhu svobodníku,“ odpověděl Mantlovi vojín Hons.

Když svobodník Mantl odešel pryč, všichni vojáci si oddechli, ale natáhnout mu ji nebo ho chytout pod krkem chtěli nejraději všichni.

„Jestli mně ty věci ještě jednou ze skříně vyhodí, tak ho chytnu pod krkem,“ vyhrožoval vojín Koura.

„Kluci, poslouchejte, nemá ho cenu provokovat. Ať ty věci do skřínky složíme sebelíp, stejně nám je ze skřínky vyhází. Nechme ho raději bejt. Myslete si o něm, co chcete, ale hlavně ho neprovokujte, jasný,“ promluvil všem vojákům do duše vojín Brzák, ačkoliv zase až tak moc klidný při té své řeči nebyl.

„No jo, ale to nasere, taková buzerace,“ řekl vojín Sakrán.

„Jarda má pravdu, kluci, serme na něho,“ uznal vojín Koura. Ale i on by Mantla nejraději držel pod krkem.

Když přišel podruhé svobodník Mantl všem znovu zkontrolovat skřínky, vyházal jim je ještě dvakrát a bylo vidět, že si v tom libuje.

Vojáci našťvaní na svobodníka Mantla skládali věci opět do komínků do skřínky, vědomí si toho, že to není poprvé, ani naposledy.

„Vojáci, zamčít skřínky a na pokoj. Máte osobní volno až do večerky,“ řekl všem na chodbě svobodník Mantl, aniž by zkontroloval skřínky.

Na pokoji všichni seděli na postelích a konečně po skoro týdnu stráveném na vojně psali domů dopisy svým nejbližším, aby věděli, ve kterých kasárnách vlastně jsou. Také se již blížila večerka.

„Dneska mě ale ten Mantl nasral s tím vyhazováním skříněk, debil jeden,“ řekl vojín Zahnal, ležící vedle Koury.

„No, jestli mně ještě jednou tu skřínku vyháže, tak mu fakt dám jednu na ten jeho ciferník,“ řekl vojín Hons.

„A co kdybychom to řekli desátníkovi Svobodovi. Říkal nám přece, že kdybychom měli jakýkoliv problém, že se na něho můžeme kdykoliv obrátit,“ navrhl Koura.

„No, to hovoril, ale podľa mňa je to zbytočný, pretože by mu aj tak Sloboda nič nepovedal,“ zauvažoval vojín Sarkán.

„Serte na to, kluci, nějak to přežijem. Ale až budem mět být převeleni, tak mu do tý držky za všechno, co nám tady dělá, dáme,“ navrhl vojín Podhajský.

Bylo 21:20, blížila se pomalu, ale jistě večerka. Všichni vojáci se převlékli do pyžam a čekali příchod svobodníka Mantla nebo desátníka Svobody. Přišel ten prvně jmenovaný, tedy spíš vrazil do pokoje jako uragán.

„Jste všichni umytí?! Nikdo nesmrdí?!“ zaburácel a podíval se nejprve po všech vojácích stojících před postelemi a poté na vojína Sarkána „Vy, vojíne, pojdte sem,“ řekl přísně, tedy spíš rozkázal.

„Súdruh slobodník, vojak Sarkán,“ představil se.

„Soudruhu vojíne, vy se neumíte zahlásit. Říká se ‚Soudruhu svobodníku, vojín Sarkán přišel na váš rozkaz,‘“ zvýšil hlas svobodník Mantl.

„Súdruh slobodník, vojak Sarkán, prišiel som na váš rozkaz!“ zahlásil se znovu zmíněný vojín.

„Soudruhu vojíne, budete dělat detektor. Každého vojáka očucháte od hlavy až k patě, zkontrolujete, jestli jsou všichni umytí a nesmrdí. Koho zjistíte, že není umytej a smrdí, tak mně ho nahlásíte. Jasný?“ poručil svobodník Mantl vojínu Sarkánovi.

„Vykonám, súdruh slobodník,“ řekl Sarkán a chodil od jednoho vojáka ke druhému a očuchával ho od hlavy k patě a vždycky nahlas řekl: „V poriadku.“

Když dokončil vojín Sarkán očuchávání nařízené svobodníkem Mantlem, stoupl si před svou postel.

„Dobře vojíne, tak to má být. A teď na bidla a do spacáků a chrnět. A ještě něco. Jestli bude někdo z vás po večerce odcházet z pokoje, tak se odhlásí a to takhle ‚Soudruhu svobodníku nebo desátníku, dovolte mi odejít.‘ A to, i když oba budeme spat. Jasný?“ přikázal svobodník Mantl vojínům. „Na můj rozkaz! Na bidla!“ dodal.

Poté zhasl na pokoji světla, rozsvítil červené, nouzové, a odešel zpátky dolů k dozorčímu stolku, protože měl dozorčího roty.